**2013-32-053-00107**
**Skrivelse af 21. marts 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi**
Ved et kommunalt tilsyn i en frilandssvinebesætning konstateredes flere døde svin blandt de øvrige svin, der ikke havde mulighed for at finde tørt leje. Forholdet blev anmeldt til politiet, der tilkaldtes embedsdyrlæger til besætningen. Svinebesætningen bestod af en del svin, der blev beskrevet som værende under middel – til middel af foderstand. Svinehytterne var defekte med huller i siderne, og bundene i disse samt i indhegningerne var dækket af mudder og vand. Der var ingen foder- eller vandtrug. Et stærkt støttehalt svin blev anmodet aflivet.

**Rådet udtalte:**

*Spørgsmål 1:*
Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Rådets opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af svinebesætningen, og hvorvidt der efter Rådets opfattelse bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

*Svar ad 1:*
Det fremgår af embedsdyrlægens foreløbige udtalelse af 13. november 2012 og af dennes udaterede skrivelse (Forhold 1 bilag 4) samt af det ledsagende billedmateriale, at to embedsdyrlæger 12. november 2012 af politiet blev tilkaldt til en frilandssvinebesætning.

I indhegning 1 konstateredes ca. 25 svin (20-35 kg) i folden, der var dækket af ca. 20 cm mudder. I indhegningen stod 2 svinehytter, hver på ca. 4 $m^2$ – begge i dårlig stand med store huller i siderne. I den ene hytte var bunden dækket af vand, medens bunden i den anden var dækket af et tykt lag mudder. I mudderet foran en af hytterne lå et dødt svin. Der var intet trug egnet til fodring eller vanding i indhegningen. Svinene var i under middel til middel foderstand og bar tydeligt præg af at fryse. De kunne kun med besvær bevæge sig i det dybe mudder, og ingen havde mulighed for at lægge sig ned uden risiko for at drukne i mudderet. Uden for indhegningen lå en bunke med 13 døde svin i størrelsen 10–30 kg.

I indhegning 2 var der ca. 35 svin (20-25 kg). Bunden var overalt dækket af ca. 10 cm mudder. En svinehytte på ca. 4 $m^2$ var defekt med huller i siden og med våd jord i bunden. Foran hytten lå et dødt svin. Der var intet trug egnet til fodring eller vanding i indhegningen. Svinene var i under middel til middel foderstand og bar tydeligt præg af at fryse.
I indhegning 3 var der ca. 16 svin (40-60 kg) i foderstand under middel. En hytte på ca. 4 $m^2$ med jord i bunden var defekt med flere huller. Der var intet trug egnet til fodring eller vanding i indhegningen. 2 døde smågrise lå i mudderet udenfor indhegningen.

I indhegning 4 var der 2 døde slagtesvin liggende i mudder samt en oversvømmet hytte.

I indhegning 5 var der 3 slagtesvin, hvoraf 2 var i foderstand under middel og en mager. En defekt hytte havde vand i bunden. Der var intet trug egnet til fodring eller vanding i indhegningen. Et dødt svin lå i mudderet, og knoglerester af 2 døde svin lå udenfor indhegningen.

I indhegning 6 var der 14 slagtesvin (60-70 kg) i foderstand under middel. En defekt hytte havde våd jord i bunden. Der var intet trug egnet til fodring eller vanding i indhegningen.

I indhegning 7 var der en mager so og en defekt hytte med jord i bunden.

I indhegning 8 var der 5 søer i foderstand under middel. En defekt hytte havde jord i bunden og 2 defekte hytter havde vand og mudder i bunden.

I en udleveringsvogn var der 2 slagtesvin på ca. 60 kg i foderstand under middel. Svinene havde intet tørt leje, intet foder og ingen overdækning.

Uden for indhegningerne var der ca. 35 svin (15-20 kg) samt 2-3 større svin. Disse havde adgang til en hytte på ca. 4 $m^2$ med en smule fugtig halm i bunden. Et svin havde en voldsom hævelse ud for hofteleddet på venstre lår og var stærkt støttehalt på benet. Svinet var stærkt smertepåvirket og bevægede sig med besvær, men kunne ikke indfanges. Det havde stærk asymmetri af hoftehjørnerne samt atrofi af muskulaturen (muskelsvind), hvilket kunne tyde på en fraktur af ældre dato. Svinet havde endvidere ledbetændelse på højre forben.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin, ved at opholde sig i eller udenfor indhegninger uden muligheder for passende tørt leje og uden sufficient foder- og vandtildeling, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder endvidere, at det beskrevne svin med stærk støttehalthed, ved ikke på et tidligere tidspunkt at være behandlet, undersøgt af en dyrlæge eller aflivet, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil karakterisere de beskrevne forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Såfremt de beskrevne forhold kan lægges til grund for, at de beskrevne døde svin er døde som følge af disse forhold, finder Rådet, at svinene har været udsat for en højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. I så fald finder Rådet, at dyrene har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

*Spørgsmål 2:*
Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Rådets side?

*Svar ad 2:*
Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

**Afgørelse:**
Tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage. Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.
Tiltalte frifandtes for påstanden om rettighedsfrakendelse.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, dog skulle statskassen betale 7.500 kr. med tillæg af moms af forsvarersalæret.